

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ІНФОРМАТИКИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
СЕВАСТОПОЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ»,
КП НВК «ІСКРА», ДП «РАДІОПРИЛАД»
НВП «ХАРТРОН-ЮКОМ»
NOOSPHERE VENTURES LLC**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ДОСЯГНЕННЯ В ГАЛУЗІ
РАДІОТЕХНІКИ, ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Тези доповідей

VII Міжнародної науково-практичної конференції

(17–19 вересня 2014 р., м. Запоріжжя)

Запоріжжя – 2014

УДК 621.37+621.39+004
ББК 32.84+32.884.1+32.94+30.614
С 91

Рекомендовано до друку Вченою радою ІІРЕ ЗНТУ
(протокол № 1 від 08.09.2014)

Редакційна колегія:

Піза Д. М., д. т. н., проф., зав.каф. РТ ЗНТУ, проректор ЗНТУ
Морищавка С.В., к. т. н., доцент каф. РТ ЗНТУ

Тези доповідей друкуються методом прямого відтворення тексту, представлено авторами, які несуть відповідальність за його форму і зміст.

Матеріали конференції розміщені в міжнародній базі даних РІНЦ

С 91 Сучасні проблеми і досягнення в галузі радіотехніки,
телекомунікацій та інформаційних технологій: Тези
доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції
(17–19 вересня 2014 р., м. Запоріжжя) – Запоріжжя: ЗНТУ,
2014. – 372 с
ISBN 978-617-529-098-9

Представлено тези доповідей Міжнародної науково-практичної
конференції «Сучасні проблеми і досягнення в галузі радіотехніки,
телекомунікацій та інформаційних технологій»

УДК 621.37+621.39+004
ББК 32.84+32.884.1+32.94+30.614

ISBN 978-617-529-098-9

© Запорізький національний
технічний університет
(ЗНТУ), 2014

РОЗРОБКА МОДЕЛІ ТА СХЕМИ КЕРУВАННЯ МАНІПУЛЯТОРОМ ТИПУ «РУКА»

Маніпулятор при вільному переміщенні робочого органа представляє собою просторовий механізм з розімкненим кінематичним ланцюгом. Його ланки зв'язані кінематичними парами п'ятого класу (обертальним, поступальним), оснащеними приводами. Маніпулятори забезпечуються захватними пристроями, призначені для захвату і утримання об'єкта маніпулювання. При виконанні різноманітних, часто заздалегідь передбачуваних робіт використовуються маніпулятори, керовані оператором за допомогою органів управління, установлених стаціонарно або поблизу захвату.

Серед дистанційно-керованих маніпуляторів можна виділити копіювальні маніпулятори у яких в якості органів управління використовуються задаючі маніпулятори, виконані або в вигляді точної копії робочого органу маніпулятора, або в деякому масштабі до нього.

Останнім часом широке розповсюдження отримали дистанційні маніпулятори, що передають рух оператора в тривимірному просторі. Прикладом таких пристроїв являється маніпулятор типу «миша», дозволяючи відстежити рух руки в тривимірному просторі, роботизованої системи для проведення хірургічних операцій і т.д. При розробці подібних пристроїв виникають задачі, пов'язані зі створенням інтелектуального драйверу, здатного відстежити такі рухи. В даній роботі розглядаються проблеми, які виникають при розробці такого драйверу [1]. Для побудовання моделі маніпулятора першочергово пропонується розробити конструкцію і схему керування ланок маніпулятора з ПК, а також систему зчитування даних з кисті людини для передачі руху маніпулятору. Алгоритм читання з кисті руки оператора представлений на рис. 1. У якості механічної частини маніпулятора пропонується конструкція, що наведена на рис.2. Рух ланок («пальців») маніпулятора відбувається шляхом їх переміщення за допомогою крокових двигунів через редуктор.

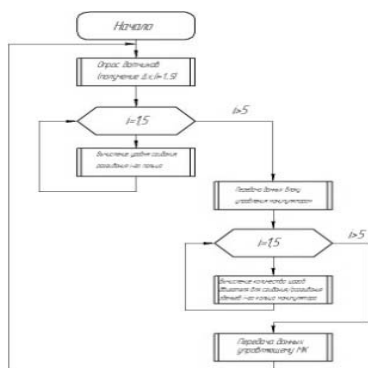
Також в даній роботі було розроблено схему керування кроковими двигунами, яка складається з мікроконтролера, що з'єднується з комп'ютером для отримання даних про необхідний рівень згинання

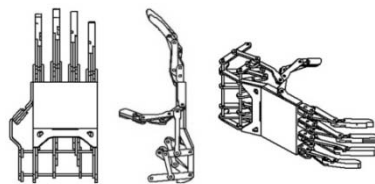
¹ канд.техн.наук., доц. каф. ІТЕЗ ЗНТУ

² студ. гр. РТ-110 ЗНТУ

«пальців» маніпулятора і передає їх в вигляді кроків схемі керування кроковими двигунами [2].

Рисунок 1. Алгоритм чтения данных з кисті руки оператора і перетворення їх в управляючі сигнали маніпулятора

Рисунок 2. Ескіз механічної частини розробленого маніпулятора типу «рука»

Систему зчитування даних з кисті руки оператора пропонується сконструювати на основі рукавиці, яку оператор буде одягати на кисть. Вздовж пальців руки за допомогою направляючих приєднуються троси, закріплені з підпружиненим металевим пальцем.

У якості датчиків для визначення зміщення планок пропонується використовувати датчики переміщення, що застосовуються в оптичних маніпуляторах типу «миша»[3].

Список літератури

1. Бурдаков, С. Проектирование манипуляторов промышленных роботов и роботизированных комплексов [Текст] / С. Бурдаков – М.: Мир, 1986. - 262 с.
2. Шахинпур, М. Курс робототехники [Текст] / М. Шахинпур – М.: Мир, 1990.- 527 с.
3. Юрьевич, Е. Основы робототехники [Текст] / Е. Юрьевич – Ленинград.: Машиностроение, 1985.- 271 с.